विद्यत इति पृश्निवतीशब्दः। अन्नस्य श्वेतवर्णत्वात् पृश्निशब्द-वाच्यत्वम्॥

आस्वृत्तु गानवेलायां प्रस्तावोद्गीतप्रतिहारभागेषु मानस-गानं विधत्ते। "मनसा प्रस्तौति। मनसोद्गायति। मनसा प्रतिहरति। मन इव हि प्रजापतिः। प्रजापतेराप्त्यै" इति। जगत्सृष्टेः पूर्व्वमव्यक्तरूपत्वात् प्रजापतेर्मनःसाम्यत्वम्॥

ऋचां सर्पराज्ञीसम्बन्धं प्रशंसति। "देवा वै सर्पाः। तेषा-मियꣳ राज्ञी। यत्सर्पराज्ञिया ऋग्भिः स्तुवन्ति। अस्यामेव प्रतितिष्ठन्ति" [२] इति। सर्पन्ति गच्छन्तीति देवाः सर्पास्तेषां सर्पाणां देवानां राज्ञी भूमिः। भूमौ हि सर्पणं सुशकम्। अत-स्तदीयाभिः ऋग्भिः स्तुतौ भूम्यां प्रतिष्ठा भवति॥

यथोक्तस्तुतेरूर्द्ध्वं होतृमन्त्रपाठं विधत्ते। "चतुर्होतॄन् होता व्याचष्टे। स्तुतमनुशꣳसति शान्त्यै" इति। स्तोत्रानुभाविशंसनेन देवाः शान्ता अनुग्रहकरा भवन्ति॥

अहर्विशेषमन्त्रविशेषयोः सम्बन्धं प्रशंसति। "अन्तो वा एष यज्ञस्य। यद्दशममहः। एतत् खलु वै देवानां परमं गुह्यं ब्रह्म। यच्चतुर्होतारः। दशमेऽहꣳश्चतुर्होतॄन् व्याचष्टे। यज्ञस्यैवान्तं गत्वा। परमं देवानां गुह्यं ब्रह्मावरुन्धे। तदेव प्रकाशं गम-यति [३]। तदेनं प्रकाशं गतम्। प्रकाशं प्रजानां गमयति" इति। प्रथमानुवाकोक्तवद्व्याख्येयम्। यदुक्तं सूत्रकारेण। "औदु-म्बरीं परिष्वज्योदरैरुपस्पृशन्तो वाग्यतास्तिष्ठन्ति" इति॥

तदेतद्विधत्ते। "वाचं यच्छति। यज्ञस्य धृत्यै" इति। यद-